

Budapest Főváros XXIII. kerület
Soroksári Polgármesteri Hivatal
Szociális és Köznevelési Osztály
1239 Budapest, Hősök tere 12.

KÉPVISELŐ-TESTÜLETI ELŐTERJESZTÉS

Tájékoztató a kerületi szociális helyzetről

Előterjesztő	Babócsi Beáta osztályvezető	
Az előterjesztést készítette	Babócsi Beáta osztályvezető, Szociális és Köznevelési Osztály	
A döntés fajtája (rendelet, határozat (egyedi vagy normatív határozat))	Nem igényel döntést	
A döntéshez szükséges többség /egyszerű/minősített /minősített többség esetén jogszabályhely megjelölésével/	-	
Az előterjesztés napirendre vételének javasolt időpontja /MUNKATERV szerinti ülésen vagy RENDKÍVÜLI ülésen tárgyalandó/	2024. május 23. MUNKATERV szerinti ülésen	
Meghívó szerinti menetrendben vagy sürgősséggel tárgyalandó /sürgősség esetén annak indokai/	Meghívó szerinti menetrendben tárgyalandó	
Az előterjesztés tárgyalására jogosult bizottságok	Gazdasági és Közbeszerzési Bizottság	
	Oktatási, Közművelődési Ifjúsági és Sport Bizottság	
	Városfejlesztési, Rendészeti és Környezetvédelmi Bizottság	
	Jogi és Ügyrendi Bizottság	
	Pénzügyi Bizottság	
	Szociális és Egészségügyi Bizottság	x
Az előterjesztést véleményező tanácsnokok	Civil	
	Ifjúsági	
	Klíma- és környezetvédelmi	
	Közlekedési és közműszolgáltatási	
Az előterjesztés előzetesen egyeztetve:	-	
Ellenjegyzők	Vittmanné Gerencsér Judit osztályvezető-helyettes Jogi és Személyügyi Osztály	
Törvényességi szempontból ellenőrizte	dr. Kelemen Henrietta aljegyző	
Nyílt / zárt ülésen tárgyalandó /zárt ülés esetén a jogszabályhely megjelölése/	Nyílt ülésen tárgyalandó	
Az előterjesztést milyen hatáskörben (véleményezési, döntési, javaslattevési stb.), vagy tájékoztatóként tárgyalja a Kt. vagy adott bizottság	A Képviselő-testület az előterjesztést <u>tájékoztatóként</u> tárgyalja	

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Az előterjesztés előzményei:

A Tisztelt Képviselő-testület rendelkezései alapján pénzbeli és természetbeni ellátások nyújthatóak az arra rászorulóknak részére, települési támogatás formájában az e tárgykört szabályozó önkormányzati rendeletben meghatározott feltételekkel. A helyi rendeletben szabályozott támogatások megállapítása után - 2015. március 1. napjától - normatív támogatást nem hívhat le az önkormányzat.

A Képviselő-testület 2024. évi munkatervének elfogadásáról szóló 458/2023. (XII. 07.) határozatával úgy döntött, hogy tárgyi előterjesztést a május hónapban megtartandó munkatervi (rendes) ülésén kívánja megtárgyalni.

II. Az előterjesztés jogszabályi háttere

a. magasabb szintű jogszabályok vonatkozó rendelkezései:

A szociális igazgatásról és szociális alapellátásokról szóló 1993. évi III. tv. (továbbiakban: Szocvtv.);
A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) és végrehajtási rendelete - a 149/1997. (IX. 10.) Korm.rendelet;

b. helyi rendeleti kapcsolódó szabályok:

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról szóló 48/2021. (XII. 08.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet)

A Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 10/2021. (III. 25.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SZMSZ)

III. Az előterjesztéshez kapcsolódó tények, adatok:

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni szociális ellátások

A szociális rászorultságtól függő szociális ellátásoknak két típusa van: pénzbeli - és a természetbeni ellátások. A pénzbeli ellátásoknál megkülönböztetünk rendszeres és eseti ellátásokat.

Rendszeres pénzbeli ellátások: A jogosultság feltételeit a jogszabályi előírásoknak megfelelően kell vizsgálni. A támogatás általában egy évre kerül megállapításra, a döntés rendelkezik a jogosultságról, a támogatás összegéről, a folyósítás időtartamáról, valamint a jogosult bejelentési kötelezettségeiről is.

Eseti pénzbeli ellátások: a támogatás megállapítása nem jelent folyamatos folyósítást. Ugyanazon kérelmező esetében, ha az év során többször nyújt be adott eseti támogatás iránti kérelmet, minden esetben vizsgálni kell a jogosultságra okot adó körülmények fennállását.

A természetben nyújtott szociális támogatások esetében a megállapított pénzösszeg nem készpénzben kerül kifizetésre a kérelmező részére, hanem szolgáltatás vásárlása, illetőleg dologi ellenszolgáltatás szerepel ellenértékként mögötte.

A Rendeletben foglalt támogatási formák:

Pénzbeli ellátások:

- súlyosan fogyatékos személyek települési támogatása (*rendszeres*),
- helyi gyermeknevelési támogatás (*rendszeres*),
- egészségügyi települési támogatás (*rendszeres*),
- átmeneti jövedelempótló támogatás (*rendszeres*)
- beiskolázási települési támogatás (*eseti*),
- születési települési támogatás (*eseti*),
- időskorú személyek települési támogatás (*eseti*),

- temetési települési támogatás (*eseti*)
- rendkívüli települési támogatás (*eseti*),
- oltási támogatás (*eseti*)
- pandémiás települési támogatás (*rendszeres*)
- internet támogatás (*rendszeres*)
- rendkívüli Vis Maior települési támogatás (*eseti*)
- lakásfenntartási települési támogatás (*rendszeres*) (2023. március 1-től pénzbeli támogatás)

Természetbeni ellátások:

- lakásfenntartási települési támogatás (*rendszeres*) (2023. január 1.-február 28. között természetbeni támogatás)
- gyermekétkezési díjkedvezmény (*rendszeres*)
- adósságkezelési települési támogatás (*rendszeres*),
- karácsonyhoz kapcsolódó támogatás (*eseti*),
- köztemetés, illetve annak költségei alóli mentesítés (*eseti*),

Gyvt. alapján:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó támogatás (*eseti, normatív ellátás*),
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó kiegészítő pénzbeli ellátása (*rendszeres, normatív ellátás*)

A Rendelet és módosításai

2021. december 8. napján a Tisztelt Képviselő-testület megalkotta a 2022. január 1. napjával hatályba lépő Rendeletét. 2022. november 1. napjától a Tisztelt Képviselő-testület döntése alapján jelentős mértékben megemelésre kerültek a támogatás megállapításának feltételeként meghatározott egy főre jutó jövedelemhatárok, azonban a 2023. január 1. napjával végrehajtott nyugdíj emelések, az infláció és a fennálló energia-veszélyhelyzet miatt több ellátás jogosultsági feltételeinek módosítása vált ismét indokolttá, ezért az 5/2023. (II. 16.) önkormányzati rendelettel 2023. március 1. napjával módosításra került a Rendelet.

A módosítás következtében egyszerűsödtek a benyújtási feltételek, ismét megemelésre kerültek az egy főre jutó jövedelemhatárok és az egyes támogatási formákra kifizetendő összegek, az alábbiak szerint: **súlyosan fogyatékos személyek települési támogatásánál, a helyi gyermeknevelési települési támogatásnál, az egészségügyi települési támogatásnál; a rendkívüli települési támogatásnál az egy főre jutó jövedelemhatár** családok esetében a szociális vetítési alap összegének 450%-áról (128.250,- Ft/fő), egyedülálló vagy egyedül élők esetében 500%-áról (142.500,- Ft/fő); **a beiskolázási települési támogatásnál, az oltási támogatásnál** az egy főre jutó jövedelemhatár családok esetében a szociális vetítési alap összegének 300%-áról (85.500,- Ft/fő), egyedülálló vagy egyedül élők esetében 350 %-áról (99.750,- Ft/fő), **családok esetében a szociális vetítési alap összegének 500%-ára (142.500,- Ft/fő), egyedülálló vagy egyedül élők esetében 550 %-ára (156.750,- Ft/fő) emelkedett.**

Megemelésre került a beiskolázási települési támogatás összege 15.000,- Ft/gyermekenkénti összegről **25.000,- Ft/gyermek** összegre, valamint az **időskorú személyek települési támogatásának** mértéke 10.000,- Ft/fő összegről, **20.000,- Ft/fő összegre.**

A **születési települési támogatás** esetében a támogatás mértéke a korábbi 50.000,- Ft/gyermek összeg helyett **100.000,- Ft/gyermek** összegben kerül megállapításra 2023. március 1. napjától.

A módosítás következtében a **lakásfenntartási települési támogatás** természetbeni ellátás helyett rendszeres pénzbeli ellátás formájában kerül kifizetésre 15.000,- Ft/hó összegben a jogosultak részére.

Pénzbeli ellátások folyósítása 2023. évben

A vizsgálat során a 2023. év kifizetési adatait vettük figyelembe.

Rendszeres pénzbeli szociális támogatások:

Súlyosan fogyatékos személyek települési támogatása a rokkantsági járadékban részesülő személyek részére nyújtott támogatás, mely a feltételek fennállása esetén 12 hónapra kerül megállapításra. 2023. évben átlagosan 2 fő részére került kiutalásra, 15.000,- Ft/hó összegben, mindösszesen 375.000,- Ft összegben történt kifizetés.

Egészségügyi települési támogatás a szociálisan rászorult személyek részére az egészségi állapot megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadások csökkentése érdekében biztosított ellátás. A támogatásban 2023. évben átlagosan 58 fő részesült, 10.000,- Ft/hó összegben, éves szinten 7.040.000,- Ft összegű kifizetés történt.

Átmeneti jövedelempótló támogatásra az az aktív korú kérelmező jogosult, akinek saját maga és családja megélhetése más módon nem biztosított, munkavégzésre irányuló jogviszonnyal és jövedelemmel nem rendelkezik és regisztrált munkanélküli. A támogatás összege 25.650,- Ft/hó, mely legfeljebb 6 hónapra állapítható meg. 2023. év folyamán átlagosan 2 fő részesült e jogcímen támogatásban, összesen 540.360,- Ft összegben.

Pandémiás települési támogatás az elrendelt veszélyhelyzet ideje alatt a munkájukat elvesztő, egyéb jövedelemmel nem rendelkező személyek létfenntartását segítő támogatás azon személyek részére, akiknek teljes napi munkaidőben foglalkoztatott munkaviszonya megszűnt és emiatt létfenntartásuk veszélybe került. A támogatás mértéke 57.000,- Ft/hó. 2023. évben nem rendeltek el élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó járvány miatt veszélyhelyzetet, nem került sor ezen támogatási forma megállapítására.

Internet támogatás a veszélyhelyzet ideje alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő személyek kérelmére megállapított támogatási forma, melynek mértéke az internet előfizetés havi díjának 100 %-a, de maximum 5.000,- Ft/hó. 2023. évben erre a támogatási formára nem érkezett kérelem.

Lakásfenntartási települési támogatás a szociálisan rászoruló személyeknek az általuk lakott lakás fenntartásával kapcsolatos díjához nyújtott rendszeres pénzbeli ellátás. 2022. november 1. napjától megállapított jogosultságok esetén 15.000 Ft/hó összegben került megállapításra, átlagosan 49 fő részére, mindösszesen 7.788.000,-Ft összegben. A támogatás összege 2023. január- február hóra a gáz- vagy áramszolgáltató részére természetbeni ellátásként, 2023. március 1. napjától a kérelmező részére, pénzbeli támogatásként került utalásra.

Eseti pénzbeli szociális ellátások:

Időskorú személyek települési támogatása az adott évben 75. életévüket betöltött soroksári lakosok részére nyújtott települési támogatás, mely 2023. évben 1173 fő részére 20.000,- Ft/fő összegben került kifizetésre.

Temetési települési támogatás a szociálisan rászorult személyek részére, hozzátartozóik eltemetésére fordított költségek mérsékléséhez nyújtott pénzbeli ellátás. A támogatás mértéke függ a temetés módjától: koporsós temetés esetén a támogatás 100.000,- Ft, hamvasztásos temetés esetén 50.000,- Ft, hamvak hazavitele esetén 30.000,- Ft összegű. 2023. évben 23 fő részére 1.070.000,- Ft összegben került kifizetésre.

Rendkívüli települési támogatás eseti jellegű támogatás azok számára, akik egy előre nem látható esemény miatt, időszakosan vagy tartósan létfenntartást veszélyeztető élethelyzetbe kerültek. 2023. évben 773 fő igényelte a támogatást, összesen 12.151.000,- Ft összegben került kifizetésre, átlagosan 15.720,- Ft/fő összegben.

Oltási támogatás az egészségügyi prevenciót szolgáló pneumococcus baktérium elleni oltóanyag, illetve oltóanyag sorozat teljes vételárának költségét támogatja a 0-18. életév közötti gyermek, illetve a 65. életévet betöltött személy esetén. 2023. évben a támogatási forma megállapítása iránt nem érkezett kérelem.

Rendkívüli Vis Maior települési támogatásra az a kérelmező jogosult, akinek az Önkormányzat közigazgatási területén előre nem látható és el nem hárítható külső okként kárt szenvedett önkormányzati és magántulajdona olyan mértékben károsodott, ami azonnali helyreállítást igényel. A támogatás összege maximum 200.000,- Ft.

2023. augusztus 5-én nagy erejű vihar csapott le Soroksárra. A vihar okozta károk enyhítése érdekében szükséges döntések meghozatala céljából 2023. augusztus 8. napján rendkívüli Képviselő-testületi ülés került megtartásra. A rendkívüli ülésen módosításra kerültek – többek között Rendkívüli Vis Maior települési támogatás igénybevételével kapcsolatos egyes rendelkezései, így: a jogosultsági feltételek, a kérelem benyújtására irányadó szabályok és a támogatás maximális összege.

A kedvező jogosultsági feltételek mellett 98 család részesült támogatásban, összesen: 12.250.000,- Ft összegben.

Természetbeni ellátások:

Gyermekétkezési díjkedvezmény az intézményi gyermek étkeztetéssel kapcsolatos kiadások mérséklését célzó, a szociálisan rászoruló családok részére biztosított természetbeni ellátás (a normatív támogatáson felüli támogatás). 2023. évben 11 gyermek vette igénybe a kedvezményt, összesen 358.167,- Ft összegben.

Adósságkezelési települési támogatás a szociálisan hátrányos helyzetbe került, de fizetőképességet mutató személyek, családok lakhatással kapcsolatos adósságterheinek enyhítésére szolgáló támogatás. Az adósságkezelési támogatás igénylése esetén 25 % önrész közüzemi szolgáltatónak történő befizetése mellett a támogatás mértéke az adósság 75 %-a, maximum 300.000,- Ft. A megállapított támogatás a követelés jogosultja részére egy összegben kerül folyósításra. 2023. évben nem került megállapításra ez a támogatási forma.

Karácsonyhoz kapcsolódó támogatás a karácsonyi ünnepek alkalmából összeállított természetbeni juttatás. A kérelem benyújtására 2023. évben szeptember 1. napjától október 31. napjáig volt lehetőség. 2023. évben a karácsonyi élelmiszercsomag helyett egyszeri 20.000,- Ft összegű készpénzben nyújtott támogatás került megállapításra, összesen 256 család részére.

Köztemetés elrendelésére akkor kerül sor, ha az elhunytak nincs vagy nem lelhető fel az eltemetésére köteles személy, vagy az eltemetésre köteles személy az eltemetésről nem gondoskodik. 2023. évben 29 fő esetében került sor köztemetésre, 5.450.324,-Ft összegben. Az eltemettetésre köteles hozzátartozót a köztemetés költségeinek megtérítésére kell kötelezni. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén végrehajtási eljárás indul. A temetésre köteles hozzátartozók, szociális helyzetükre való tekintettel, kérhetik a temetési költségek méltányosságból történő mérséklését vagy elengedését.

Gyermekvédelmi támogatások:

Helyi gyermeknevelési települési támogatás: a tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermek családi környezetben történő ellátásának elősegítése érdekében nyújtott támogatás, melyet 2023. évben átlagosan 1 gyermek kapott 15.000,- Ft/hó összegben. E jogcímen összesen 180.000,- Ft került kifizetésre.

Beiskolázási települési támogatás a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre nem jogosult,

szociális helyzetük alapján rászorult gyermekek részére állapítható meg. Az iskolakezdéssel kapcsolatos kiadások mérséklését célzó egyszeri pénzbeli ellátás. 2023. évben beiskolázási támogatásban összesen 13 háztartásban élő 20 diák részesült, 25.000,- Ft/gyermek, összesen 500.000,- Ft összegben.

Születési települési támogatás az újszülött gyermeket saját családjukban nevelők részére, kiadásaik mérsékléséhez nyújtott egyszeri pénzbeli ellátás.

A Képviselő- testület 2023. február 16. napján tartott ülésén döntött a születési támogatás 50.000,- Ft/gyermek összegének 100.000,- Ft/gyermek összegre történő megemeléséről 2023. március 1. napjától. 2023. évben 1 gyermek részére 50.000,- Ft/gyermek összegű támogatás, 40 gyermek részére 100.000,- Ft/gyermek összegű támogatás került kifizetésre.

Gyermekétkezési díjkedvezmény (a normatív támogatáson felüli támogatás) az intézményi gyermekétkeztetéssel kapcsolatos kiadások mérséklését célzó, a szociálisan rászoruló családok részére biztosított természetbeni ellátás. 2023. évben 11 gyermek után vették igénybe a kedvezményt, összesen 358.167,- Ft összegben.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság (Gyvt. alapján normatív ellátás)

A Gyvt. 20/A. §-a értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó egyszeri pénzbeli támogatást kell biztosítani a tárgyév augusztus 1. napján és a tárgyév november 1. napján jogosultak részére.

2023. augusztus 1. napján 8 háztartásban élő 11 gyermek volt jogosult egyszeri alapösszegű pénzbeli ellátásra, melynek gyermekenkénti összege 6.000,- Ft. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek emelt összegű ellátásra jogosultak. Az emelt összegű ellátásra 2023. augusztus 1. napján 20 háztartásban élő 38 gyermek volt jogosult, a támogatás gyermekenkénti összege 6.500,- Ft.

2023. november 1. napján alapösszegű ellátásra 5 háztartásban élő 11 gyermek volt jogosult. Emelt összegű ellátásban 13 háztartásban élő 23 gyermek részesült.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó, a jogszabályban meghatározott jogosultsági feltételek fennállása esetén kiegészítő pénzbeli ellátásra jogosult, melynek havi összege 6.270,- Ft. A támogatásra 2023. évben nem volt jogosult hozzátartozó.

Összegzés:

A támogatott háztartások és személyek pontos számát azért nem lehet közölni, mert az eseti ellátások vonatkozásában nem lehet kiszűrni a halmozódást, ezért a támogatott háztartások és személyek számát csak becsülni lehet. 2022. évben 1481 háztartás (3597 személy), 2023. évben 1448 háztartás (3669 személy) részesült a fent felsoroltak közül valamely támogatásban, illetve egy igénylő többféle támogatást is igénybe vehetett.

Az egyes támogatási formáknál az egy főre jutó jövedelem határai jelentős mértékben kerültek megemelésre.

Összehasonlítási adatok:

a legtöbbet igényelt rendkívüli települési támogatás esetében míg 2021. évben a kérelmező családjában az egy főre jutó jövedelemhatár nem haladhatta meg a szociális vetítési alap (korábban: öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének) 230 %-át (65.500,- Ft), egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelő kérelmező esetében 280 %-át (79.800,- Ft), ez az összeg 2022. november 1. napjától családostól esetében 450% -ra (128.250,- Ft) egyedül élő vagy gyermekét egyedül nevelők esetében 500%-ra (142.500,- Ft) emelkedett, 2023. március 1. napjától pedig az egy főre jutó jövedelem határ **családok esetében a szociális vetítési alap 500%-ára (142.500,- Ft/fő), egyedülálló vagy egyedül élők esetében 550 %-ára (156.750,- Ft/fő) emelkedett.**

Rendkívüli települési támogatás esetében 2022. évben az 558 fő kérelmező átlagosan 13.846,-Ft, 2023. évben 767 fő kérelmező átlagosan 15.842,-Ft összegű támogatásban részesült. A jövedelemhatár emelkedésének hatására a támogatást kérők száma növekedést mutat.

Az időskorú személyek települési támogatásáról szóló tájékoztatást és a kérelem nyomtatványt 2022. évben 1624 fő 75. életévet betöltött személy részére küldtük ki, a támogatás 1204 fő részére került megállapításra, a jogosultak 74%-a nyújtotta be a támogatás iránti kérelmét, 2023. évben 1593 fő részére küldtük meg, közülük 1173 fő időskorú személy igényelte meg és részesült a támogatásban, szintén a jogosultak megközelítőleg 74%-a nyújtotta be a támogatás iránti kérelmét.

A kérelem benyújtási feltételeinek egyszerűsítése, valamint a támogatás összegének megemlése okán jelentős növekedés mutatkozott a lakásfenntartási települési támogatást igénylők számában. 2022. év során a támogatás mértéke 6.000,- Ft/hó összeg, a kérelmezők száma átlagosan 12 fő volt. 2022. november 1. napjától a támogatás mértéke 15.000,- Ft/hó összegben került megállapításra, a kérelmezők száma 2023. évben átlagosan 49 főre növekedett.

A karácsonyhoz kapcsolódó támogatás iránti igények száma is emelkedő tendenciát mutat a 2022. évhez képest. Az elrendelt háborús veszélyhelyzet miatt pénzbeli támogatásként 2022. évben 215 fő részesült 10.000,- Ft összegű juttatásban, 2023. évben 20.000,- Ft összegű támogatás iránt 256 fő nyújtotta be a kérelmét.

A 2022. és 2023. évben az egyes támogatási formákra fordított összes kiadást a jelen előterjesztés 1. számú mellékleteként csatolt összehasonlító táblázat mutatja be.

IV. A döntés szükségességének indokai:

Az előterjesztést a Képviselő-testület tájékoztatóként tárgyalja, döntést nem igényel.

Tájékoztatom a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az SZMSZ 80. § (2) bekezdésében foglaltak értelmében tájékoztató esetén nem lehetséges kérdés és hozzászólás.

V. A döntés várható hatása/-i:

Az előterjesztés döntést nem igényel, a tájékoztató megismerésével a Képviselő-testület tagjai és – az előterjesztésnek az önkormányzat hivatalos honlapján történő közzétételével - a nyilvánosság tájékozódhat Soroksár szociális helyzetéről, valamint az Önkormányzat által az egyes szociális támogatási formákra fordított költségvetési források nagyságrendjéről.

VI. Döntési javaslat(ok)

- a. Rendelet-tervezet: -
- b. Határozati javaslat: -

Budapest, 2024. április 10.

Babócsi Beáta
osztályvezető
előterjesztő

Melléklet: Összehasonlító táblázat

